

Karl Krazeisen 1794-1878

Θα θυμάστε σίγουρα όλοι το πορτραίτο του Θεόδωρου Κολοκοτρώνη στα χαρτονομίσματα των 5.000 δραχμών. Γνωρίζετε, όμως, ότι η προσωπογραφία αυτή του έλληνα ήρωα της Επανάστασης έχει φιλοτεχνηθεί από τον γερμανό αξιωματικό και ερασιτέχνη ζωγράφο Karl Krazeisen (Καρλ Κράτσαϊζεν);

Ο Καρλ Κράτσαϊζεν (Karl Krazeisen, 1794-1878) ήταν Γερμανός αξιωματικός του στρατού, εικονογράφος και φιλέλληνας που πολέμησε ως εθελοντής κατά την Ελληνική Επανάσταση και φιλοτέχνησε πορτραίτα μεγάλων μορφών του αγώνα, όπως οι Θεόδωρος Κολοκοτρώνης, Γεώργιος Καραϊσκάκης και άλλοι.

Γεννήθηκε στις 28 Οκτωβρίου του 1794 στο Άνω Παλατινάτο της Βαυαρίας.. Το 1826 κατατάχτηκε σε σώμα Βαυαρών εθελοντών και με το βαθμό του υπολοχαγού ήρθε στην Ελλάδα για να πολεμήσει μαζί με τους επαναστάτες. Αν και έμεινε μόνο για ένα χρόνο, πήρε μέρος σε σημαντικές μάχες όπως η πολιορκία της Αθήνας το 1826 και την πολιορκία της Ακρόπολης το 1827.

Το πιο σημαντικό μέρος του έργου του όμως αποτελούν δεκαεννιά πορτέτα μορφών της επανάστασης, φιλοτεχνημένα είτε στα στρατόπεδα από τα οποία πέρασε ή στην Γ' Εθνοσυνέλευση, στην οποία ήταν παρών. Ο ίδιος ο Krazeisen ζητούσε από τα πρόσωπα που φιλοτέχνησε να υπογράψουν στο κάτω μέρος.

Γεώργιος Καραϊσκάκης

Κωνσταντίνος Κανάρης

Νικήτας Σταματελόπουλος (Νικηταράς)

Επιστρέφοντας στη Γερμανία ο Κράτσαϊζεν λιθογράφησε τα σχέδιά του και τα κυκλοφόρησε, από το 1827 έως το 1831, σε επτά λευκώματα με το γενικό τίτλο Bildnisse ausgezeichneter Griechen und Philhellenen nebst einigen Ansichten und

Trachten. Nach der Natur gezeichnet und herausgegeben von Karl Krazeisen (Προσωπογραφίες των διασημοτέρων Ελλήνων και Φιλελλήνων, μαζί με μερικές απόψεις και ενδυμασίες σχεδιασμένες εκ του φυσικού και δημοσιευμένες από τον Καρλ Κράτσαϊζεν)

Οι λιθογραφίες του Κράτσαϊζεν κληροδοτήθηκαν μετά το θάνατό του στην κόρη του Μαρία, που με τη σειρά της τα άφησε στον άντρα της, τον ρωσικής καταγωγής καθηγητή Ιών Φετώφ. Αυτός σε προχωρημένη ηλικία αποφάσισε, μετά και από παλιότερη προτροπή του Νικολάου Γύζη, την εποχή που ο Γύζης βρισκόταν στο Μόναχο όπως και ο Φετώφ, αντί να τα κληρονομήσει στους απογόνους του να τα διαθέσει στο ελληνικό δημόσιο. Κατόπιν θετικής εισήγησης του τότε διευθυντή της Εθνικής Πινακοθήκης Ζαχαρία Παπαντωνίου τα λιθογραφήματα του Κράτσαϊζεν πουλήθηκαν στην Πινακοθήκη το 1926 αντί 200.00 δραχμών. Οι λιθογραφίες του βρίσκονται σήμερα στην Αίθουσα Ελευθερίου Βενιζέλου του Εθνικού Ιστορικού Μουσείου στην Αθήνα.

Εθνικό Ιστορικό Μουσείο Αθήνας (Παλαιά Βουλή)

